

DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ			
CURS	CURS/NIVELL	ASSIGNATURA	PROFESSOR/A
2025-2026	3r ESO DIVERSIFICACIÓ	ÀMBIT SOCIOLINGÜÍSTIC	BELÉN POLO
COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES			
GEOGRAFIA I HISTÒRIA: 1. Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats. 2. Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú. 3. Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible. 4. Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, així com la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure la seva conservació, millora i ús sostenible.			

5. Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, així com assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.

6. Conèixer i comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en la qual vivim, reconeixent la riquesa de la diversitat, i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat, la inclusió i el respecte a les minories, per tal d'evitar qualsevol tipus de discriminació.

7. Identificar els fonaments que sostenen les nostres identitats col·lectives i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per tal de conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, així com per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal dels Drets Humans.

8. Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cicle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables, sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn.

9. Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconeixent la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i just.

LLENGUA CATALANA I LITERATURA:

1. Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.
2. Comprendre i interpretar texts orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.
3. Produir texts orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.
4. Comprendre, interpretar i valorar texts escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.
5. Produir texts escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris de la literatura catalana i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre texts diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear texts d'intenció literària.
9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.
10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA:

1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals de l'espanyol, per afavorir la reflexió interlingüística, per tal de combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i per valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.

2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.
3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.
4. Comprendre, interpretar i valorar, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat, per tal de donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos per construir coneixement.
5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.
7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per tal de conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.

9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.

10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.

SABERS BÀSICS / CONTINGUTS

UP1	SOMÀLIA. SOBREVIVINT EN UN ENTORN HOSTIL. 1. GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual ● Objectius de Desenvolupament Sostenible. Emergència climàtica i sostenibilitat. Relació entre factors naturals i antròpics en la Terra. Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. Els avenços tecnològics i la consciència ecosocial. Conflictes ideològics i culturals. B. Societat i territoris: ● La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball. Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social. La lluita pels drets laborals i socials: l'estat del benestar. C. Compromís cívic i global ● Responsabilitat ecosocial. Compromís i acció davant els Objectius del Desenvolupament Sostenible. La joventut com a agent de canvi per al desenvolupament sostenible.
-----	--

- Implicació en la defensa i protecció del medi ambient. Acció posició davant l'emergència climàtica.

LLENGUA CATALANA I LITERATURA:

B. Comunicació

Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:

B.1. Context: components del fet comunicatiu

- Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.

B.3. Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.
- Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatòris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió.

- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada.
- Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.
- Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA

B. Comunicació

B.2. Els gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques (descripció).
- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.

B.3. Processos

	• Producció escrita: planificació, redacció, revisió i edició. • Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament (esquemes, definicions). • Reconeixement i ús dels elements lingüístics per expressar subjectivitat i emocions. • Mecanismes de cohesió: connectors textuais i referències gramaticals i lèxiques. C. Educació literària C.1. Lectura autònoma • Expressió de l'experiència lectora amb ús de metallenguatge específic. • Mobilització de l'experiència personal i cultural per establir vincles amb el text. C.2. Lectura guiada • Relació entre elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit del text. • Efectes dels recursos expressius en la recepció del text. D. Reflexió sobre la llengua • Diferències entre llengua oral i escrita, especialment en aspectes lèxics i pragmàtics. • Procediments d'adquisició i formació de paraules (derivació, composició). • Reflexió sobre el significat de les paraules, relacions semàntiques i connotació/denotació. • Estratègies d'ús autònom de diccionaris i manuals de gramàtica.
UP2	KÈNIA. HISTÒRIES DE RUTA: ENTRE EL TURISME I LA SUPERVIVÈNCIA.

GEOGRAFIA I HISTÒRIA:

A. Reptes del món actual:

- Estructures econòmiques en el món actual, canvis en els sectors productius i funcionament dels mercats. Dilemes i incerteses davant el creixement, l'ocupació i la sostenibilitat. La balearització.
- Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament.
- Diversitat social, cultural i de gènere. Migracions, multiculturalitat i mestissatge en societats obertes. Noves formes d'identificació cultural.

B. Societat i territoris

- Mètodes de recerca en l'àmbit de la Geografia i de la Història. Metodologies del pensament històric i del pensament geogràfic.
- Consciència històrica. Elaboració de judicis propis i argumentats davant problemes d'actualitat contextualitzats històricament. Defensa i exposició crítica dels mateixos a través de presentacions i debats.

C. Compromís cívic local i global

- Ocupació i treball en la societat de la informació, aprenentatge permanent i al llarg de tota la vida.

- Interpretació del territori i del paisatge. El repte demogràfic a Espanya i a les Illes Balears. El problema de la despoblació rural i la massificació. Ordenació del territori i transformació de l'espai a les Illes Balears. La petjada humana i la protecció del medi rural.
- Els valors de l'europeisme. Fórmules de participació en programes educatius europeus.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA:

B.2. Els gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives.
- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació).
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el curriculum vitae, la carta de motivació i l'entrevista de treball.

B.3. Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.
- Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió.
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada.
- Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA:

B. Comunicació

B.2. Els gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives.
- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu.

B.3. Processos

- Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor.
- Producció escrita: planificació, redacció, revisió i edició.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums
- Alfabetització mediàtica i informacional: cerca i selecció d'informació fiable, anàlisi, síntesi i transformació en coneixement.

B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació.
- Procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu.

	• Mecanismes de cohesió: connectors textuais (distributius, d'ordre, explicació, causa, conseqüència...). • Ús coherent de les formes verbals en els textos. D. Reflexió sobre la llengua • Diferències entre llengua oral i escrita en aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. • Reconeixement de la llengua com a sistema i de les seves unitats bàsiques. • Distinció entre la forma i la funció de les paraules. • Procediments d'adquisició i formació de paraules i relacions semàntiques entre paraules. • Estratègies d'ús autònom de diccionaris i manuals de gramàtica.
UP3	REPÚBLICA DEMOCRÀTICA DEL CONGO. L'OR FOSC DEL CONGO GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual: • Estructures econòmiques en el món actual, canvis en els sectors productius i funcionament dels mercats. Dilemes i incerteses davant el creixement, l'ocupació i la sostenibilitat. La balearització. • Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament. B. Societats i territoris:

- Consciència històrica. Elaboració de judicis propis i argumentats davant problemes d'actualitat contextualitzats històricament. Defensa i exposició crítica dels mateixos a través de presentacions i debats.
- Interpretació del sistema capitalista des dels seus orígens fins a l'actualitat. Colonialisme, imperialisme i noves subordinacions econòmiques i culturals.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA:

B. Comunicació

Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de texts orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:

B.2. Els gèneres discursius

- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals.

B.3. Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.

- Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.

B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.

- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.

C. Educació literària

Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:

- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.
- Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els texts. Lectura amb perspectiva de gènere.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA:

B. Comunicación

B.2. Los géneros discursivos

- Secuencias textuales básicas, con especial atención a los expositivos y argumentativos.
- Propietats textuales: coherencia, cohesió, adequació i correcció.

B.3. Procesos

- Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció del emisor.

C. Educación literaria

C.1. Lectura autónoma

- Expressió de l'experiència lectora, emprant Progressivament metallenguatge específic.
- Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles argumentats entre l'obra llegida i altres textos.

C.2. Lectura guiada

- Relación entre los elementos constitutivos del género literario y la construcción del sentimiento de la obra.
- Efectos de los recursos expressius en la recepción.
- Relación y comparación de textos legítimos con otras manifestaciones artísticas y culturales.

	D. Reflexión sobre la lengua • Relación entre los esquemas semánticos y sintácticos de la oración simple. • Procedimientos de adquisición y formación de parámetros. Reflexió sobre los lienzos en su significado y las relaciones semánticas entre parámetros.
UP4	GABON. LA CARA OCULTA DEL SECTOR PRIMARI. GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual: • El global i el local. La recerca en Ciències Socials, l'estudi multicausal i l'anàlisi comparada de l'espai natural, rural i urbà, la seva evolució i els reptes del futur. Anàlisi i interpretació de conceptes espacials: localització, escala, connexió i proximitat espacial. • Estructures econòmiques en el món actual, canvis en els sectors productius i funcionament dels mercats. Dilemes i incerteses davant el creixement, l'ocupació i la sostenibilitat. La balearització. B. Societats i territoris • Mètodes de recerca en l'àmbit de la Geografia i de la Història. Metodologies del pensament històric i del pensament geogràfic.

- Estat espanyol davant la modernitat. Estratègies per a la identificació dels fonaments del procés de transformació de l'Estat espanyol contemporània i contextualització i explicació dels aspectes polítics, econòmics, socials i culturals en la formació d'una identitat multicultural compartida.

LLENGUA CATALANA I LITERATURA:

C.2. Lectura guiada

Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:

- Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic.
- Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció.
- Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries.
- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.
- Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre texts.

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA:

B. Comunicación

B.2. Los géneros discursivos

- Secuencias textuales básicas, con especial atención a los expositivos.
- Propietats textuales: coherencia, cohesión, adecuación y corrección.

B.3. Procesos

- Producción escrita: planificación, redacción, revisión y edición en diferentes soportes.
- Mecanismos de cohesión: uso de conectores textuales de orden y explicación.

B.4. Reconocimiento del discurso discursivo de los elementos lingüísticos

- Procediments explicatius bàsics: la oposició i les oracions de relatiu.
- Mecanismos de cohesión: conectores textuales distributivos, de orden y explicación.
- Uso coherente de las formas verbales en los textos.

D. Reflexión sobre la lengua

	● Diferencias relevantes e intersecciones entre lengua oral y lengua escrita.● Reconocimiento de la lengua con el sistema i de les seves unitats bàsiques: ○ Oración simple y conexión entre los significados.● Distinción entre la forma y la función de los parámetros: ○ Los verbos en infinitivo, imperativo y futuro de indicativo en los textos instructivos.● Mecanismos de cohesión: ○ Ús de conectores y marcadores temporales para la organización secuencial.

UP5	CAMERUN. ENTRE TRADICIÓ I MODERNITAT. GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual ● Cultura mediàtica. Tècniques i mètodes de les Ciències Socials: anàlisi de texts, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals accessibles. Tecnologies de la informació geogràfica. B. Societat i territoris ● La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball. Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social. La lluita pels drets laborals i socials: l'estat del benestar. ● Interpretació del territori i del paisatge. De l'èxode rural a la concentració urbana. El repte demogràfic a Espanya i a les Illes Balears. El problema de la despoblació rural i la massificació. Ordenació del territori i transformació de l'espai a les Illes Balears. La petjada humana i la protecció del medi natural. C. Compromís cívic i global ● Institucions de l'Estat i de l'àmbit autonòmic de les Illes Balears que garanteixen la seguretat integral i la convivència social. Els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat i la cooperació internacional. LLENGUA I LITERATURA CATALANA:
-----	--

B. Comunicació

B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.

- L'expressió de la subjectivitat en texts de caràcter expositiu i argumentatiu.
- Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb les situacions de comunicació.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació.
- Procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu.
- Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte).
- Ús coherent de les formes verbals en els texts. Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatat.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.

D. Reflexió sobre la llengua

- Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers:

- Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics.
- Reconeixement de la llengua com a sistema i de les seves unitats bàsiques tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats).
- Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques de l'oració simple) i consolidació dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria.
- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple.
- Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules. Reflexió sobre els canvis en el seu significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu.
- Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA:

B. Comunicación

B.2. Los géneros discursivos

- Secuencias textuales básicas, especialmente expositivas y argumentativas.
- Propiedades textuales: coherencia, cohesió, adequació i correcció.

B.3. Procesos

- Producción oral y escrita: planificación, redacción, revisión y edición.
- Comprensión lectora: identificación del sentimiento global e intención del emisor.
- Expresión de la subjetivación en textos expositius i argumentatius.

C. Educación literaria

C.1. Lectura autónoma

- Selección de obras variadas que incluyen autores y autores.
- Expresión de la experiencia lectora utilizando un metalenguaje específico.
- Movilización de la experiencia lectora para establecer vínculos entre la obra leída y otras manifestaciones culturales.

	C.2. Lectura guiada • Lectura d'obres i fragments relevants de la literatura castellana i universal. • Relación entre los elementos constitutivos del género literario y la construcción del sentimiento de la obra. • Ús d'informació sociohistòrica per interpretar les obres literàries. • Comparación de textos literarios con otras manifestaciones artísticas. D. Reflexión sobre la lengua • Diferencias entre lengua oral y escrita. • Reconocimiento de la lengua como sistema y de sus unidades básicas. • Relación entre los esquemas
UP6	NIGÈRIA. RIQUESA I DESIGUALTAT EN UNA ECONOMIA GLOBALITZADA. GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual

- Globalització, moviments migratoris i interculturalitat
- Estructures econòmiques en el món actual, canvis en els sectors productius i funcionament dels mercats.
- Dilemes i incerteses davant el creixement, l'ocupació i la sostenibilitat.

B. Societats i territoris

- Interpretació del sistema capitalista des dels seus orígens fins a l'actualitat.
- Colonialisme, imperialisme i noves subordinacions econòmiques i culturals.
- Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social.
- La lluita pels drets laborals i socials: l'estat del benestar.

C. Compromís cívic local i global

- Ocupació i treball en la societat de la informació, aprenentatge permanent i al llarg de tota la vida.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA:

C. Educació literària

- C.1. Lectura autònoma: ja que implica la lectura i anàlisi d'obres literàries de diferents èpoques, incloent les dels segles XVI-XVIII.
- C.2. Lectura guiada: perquè permet contextualitzar i interpretar els textos de la literatura del Renaixement, Barroc i Neoclassicisme, posant-los en relació amb el seu context històric i cultural.

B. Comunicació

- B.2. Els gèneres discursius: perquè inclou l'anàlisi i producció de textos expositius i argumentatius, que poden ser útils per estudiar i comentar textos literaris d'aquestes èpoques.
- B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics: ja que permet treballar mecanismes de cohesió, connectors i estructura textual, necessaris per analitzar i produir comentaris literaris ben estructurats.

D. Reflexió sobre la llengua

- Anàlisi del desenvolupament històric de la llengua catalana: perquè ajuda a entendre com ha evolucionat la llengua en relació amb els períodes literaris estudiats.
- Procediments d'adquisició i formació de paraules: ja que pot ser rellevant per comprendre l'evolució lèxica i estilística dels textos d'aquestes èpoques.

LENGUA Y LITERATURA CASTELLANA

B.2. Los géneros discursivos:

- Conocimiento de las propiedades textuales aplicadas al género teatral (coherencia, cohesión y adecuación).
- Análisis del teatro como un género discursivo específico con características propias.
- Uso del lenguaje teatral en la dramatización y análisis de textos.

B.3. Procesos:

- Interacción oral y escrita: dramatización y lectura expresiva de textos teatrales.
- Producción oral formal: exposiciones sobre el teatro del Siglo de Oro y debate sobre temas relacionados.

- Comprensión lectora: análisis del sentido global y de la intención de los autores.
- Producción escrita: comentarios críticos sobre las obras estudiadas.

C. Educación literaria

C.1. Lectura autónoma:

- Selección y lectura de obras variadas de autores relevantes (La Celestina, Lope de Vega, Tirso de Molina, Calderón de la Barca).
- Expresión de la experiencia lectora y relación con otros textos o manifestaciones artísticas.
- Relación de las obras con su contexto histórico y cultural.

C.2. Lectura guiada:

- Lectura y análisis de obras clásicas del patrimonio literario castellano.
- Relación entre los elementos constitutivos del teatro y la construcción del significado de las obras.
- Interpretación de las obras a partir de la información sociohistórica, cultural y artística.
- Comparación con otros textos y manifestaciones culturales.
- Dramatización y recitación de fragmentos teatrales.
- Creación de textos a partir de la imitación o transformación de obras clásicas.

C. Educación literaria

C.1. Lectura autónoma:

- Selección y lectura de obras variadas de autores relevantes (La Celestina, Lope de Vega, Tirso de Molina, Calderón de la Barca).
- Expresión de la experiencia lectora y relación con otros textos o manifestaciones artísticas.

	● Relación de las obras con su contexto histórico y cultural. C.2. Lectura guiada: ● Lectura y análisis de obras clásicas del patrimonio literario castellano. ● Relación entre los elementos constitutivos del teatro y la construcción del significado de las obras. ● Interpretación de las obras a partir de la información sociohistórica, cultural y artística. ● Comparación con otros textos y manifestaciones culturales. ● Dramatización y recitación de fragmentos teatrales. ● Creación de textos a partir de la imitación o transformación de obras clásicas. D. Reflexión sobre la lengua ● Diferencias entre la lengua oral y la escrita aplicadas al teatro. ● Reconocimiento de la lengua como sistema: uso del castellano en diferentes épocas y registros. ● Relación entre conceptos semánticos y sintácticos: uso del lenguaje en el teatro del Siglo de Oro.
UP7	MALI. SUPERACIÓ I CREIXEMENT GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual ● Objectius de Desenvolupament Sostenible. ● Emergència climàtica i sostenibilitat. ● Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. ● Estructures econòmiques en el món actual, canvis en els sectors productius i funcionament dels mercats.

- Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament.
- Igualtat de gènere i formes de violència contra les dones. Actituds i comportaments sexistes.

B. Societats i territoris

- Interpretació del sistema capitalista des dels seus orígens fins a l'actualitat. Colonialisme, imperialisme i noves subordinacions econòmiques i culturals.
- La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball. Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social.
- La lluita pels drets laborals i socials: l'estat del benestar.
- Interpretació del territori i del paisatge. Ordenació del territori i transformació de l'espai a les Illes Balears. La petjada humana i la protecció del medi natural.
- L'acció dels moviments feministes i sufragistes en la lluita per la igualtat de gènere.

C. Compromís cívic local i global

- Dignitat humana i drets universals. Declaració Universal dels Drets Humans.
- Responsabilitat ecosocial. Compromís i acció davant els Objectius del Desenvolupament Sostenible.
- Implicació en la defensa i protecció del medi ambient. Acció i posició davant l'emergència climàtica.
- Cohesió social i integració. Mesures i accions en favor de la igualtat i de la plena inclusió.
- La igualtat real de dones i homes. La discriminació per motiu de diversitat sexual i de gènere.
- Ocupació i treball en la societat de la informació, aprenentatge permanent i al llarg de tota la vida.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA

B. Comunicació.

B.1. Context: components del fet comunicatiu

- Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.

B.2. Els gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives.
- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu.

B.3. Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.
- Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió.
- Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada.

- Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.

B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació.
- Procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu.
- Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi.
- Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital.

LENGUA Y LITERATURA CASTELLANA

A. Las lenguas y sus hablantes

- Desarrollo social e histórico de las lenguas de España.

B. Comunicación

B.2. Los géneros discursivos

- Propiedades textuales: coherencia, cohesión, adecuación i corrección.
- Géneros discursivos propios del ámbito educativo.

B.3. Procesos

- Comprensión lectora: sentido global del texto y la relación entre sus partes.

- Producción escrita: planificación, redacción, revisión y edición en diferentes soportes.

C. Educación literaria

C.1. Lectura autónoma

- Implicación en la lectura de obras de forma progresiva autónoma.
- Expressió de l'experiència lectora, emprant Progressivament metallenguatge específic.
- Movilización de la experiencia personal, lectora y cultural para establecer vínculos entre la obra leída y aspectos de actualidad, así como con otros textos y manifestaciones culturales.

C.2. Lectura guiada

- Lectura de obras y fragmentos relevantes de la literatura del patrimonio literario castellano.
- Estrategias de construcción compartida de la interpretación de les obras.
- Relación entre los elementos constitutivos del género literario y la construcción del sentimiento de la obra.
- Estrategias de utilidad de la información sociohistórica, cultural y artística para interpretar las obras literarias.
- Relación y comparación de textos legales con otros textos orales, escritos o multimodales.
- Lectura expresiva, dramatización y recitación de los textos.
- Creación de textos a partir de la apropiación de las convenciones del lenguaje literario.

D. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias relevantes e intersecciones entre lengua oral y lengua escrita.
- Reconocimiento de la lengua como sistema y sus unidades básicas.
- Distinción entre la forma y la función de los parámetros.
- Procedimientos de adquisición y formación de parámetros.

UP8	COSTA D'IVORI. VEUS QUE DEFENSEN ELS DRETS. GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual ● Geopolítica i principals conflictes en el present. Genocidis i crims contra la humanitat. Guerres, terrorisme i altres formes de violència política. Aliances i institucions internacionals, mediació i missions de pau. Ingerència humanitària i Justícia Universal. ● Desigualtat i injustícia en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament. ● Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. ● Conflictes ideològics i culturals. B. Societats i territoris ● Les relacions internacionals i estudi crític i comparatiu de conflictes i violències de la primera meitat del segle XX. L'Holocaust. ● Els fonaments geoestratègics des de la segona meitat del segle XX fins a l'actualitat, la política de blocs, els conflictes de la descolonització i el nou ordre mundial. El paper dels organismes internacionals. ● Les formacions identitàries: ideologies, nacionalismes i moviments supranacionals. Ciutadania europea i cosmopolita. ● El procés de construcció europea. Integració econòmica, monetària i ciutadana. Les institucions europees. El futur d'Europa. ● L'Estat espanyol davant la modernitat: transformació política i social. ● La llei com a contracte social. De la Constitució de 1812 a la Constitució de 1978. Ordenament normatiu autonòmic, constitucional i supranacional com a garant del desenvolupament de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania.
-----	--

- La memòria democràtica a les Illes Balears. Experiències històriques doloroses del passat recent i reconeixement i reparació a les víctimes de la violència.

C. Compromís cívic local i global

- Dignitat humana i drets universals. Declaració Universal dels Drets Humans.
- Compromís cívic i participació ciutadana. Mediació i gestió pacífica de conflictes i suport a les víctimes de la violència i del terrorisme.
- Institucions de l'Estat i de l'àmbit autonòmic de les Illes Balears que garanteixen la seguretat integral i la convivència social. Els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat i la cooperació internacional.
- Els valors de l'europèisme. Fórmules de participació en programes educatius europeus.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA:

B. Comunicació

B.1. Context: components del fet comunicatiu

- Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.

B.2. Els gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives.
- Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació).
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu.

B.3. Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional, cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.
- Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada.
- Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.

B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- L'expressió de la subjectivitat en texts de caràcter expositiu i argumentatiu.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació.

- Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi.
- Ús coherent de les formes verbals en els texts.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA:

B. Comunicación

B.1. Contexto : Componentes de la comunicación, especialmente los propósitos de la comunicación y la interpretación de las intenciones.

B.2. Los géneros discursivos: Secuencias textuales argumentativas, propiedades textuales (coherencia, cohesión, adecuación y corrección). Géneros discursivos del ámbito social y medios de comunicación.

B.3. Procesos :

- **Producción oral formal :** Deliberación oral argumentada.
- **Comprensión lectora :** Identificación de la intención del emisor y detección de usos discriminatorios del lenguaje.
- **Producción escrita :** Planificación, redacción, revisión y edición de artículos de opinión.
- **Alfabetización media e informativa :** Cerca y selección de información confiable, análisis y valoración de fuentes.

B.4. Reconocimiento del discurso sobre los elementos lingüísticos :

- Expresión de la subjetivación en textos argumentativos.
- Ús de recursos lingüísticos para adecuar el registro.
- Mecanismes de cohesió (connectors d'ordre, contrast, explicació, causa-conseqüència, condició i hipòtesi).

C. Educación literaria

	C.1. Lectura autònoma : Movilización de la experiencia personal y cultural para establecer vínculos entre textos y aspectos de la actualidad. C.2. Lectura guiada : Estrategias para construcción compartida de la interpretación de les obres. D. Reflexión sobre la lengua ● Diferencias entre lengua oral y escrita : Pragmàtica i estructures sintàctiques pròpies del text argumentatiu. ● Distinción entre la forma y función de las parábolas : Usos de recursos lingüísticos propios de la argumentación (conjunciones, conectores, estructuras subordinadas). ● Relación entre los esquemas semánticos y sintácticos : Transformación de enunciados para mejorar la argumentación.
UP9	SENEGAL. FINAL DE RUTA: UNA NOVA ESPERANÇA GEOGRAFIA I HISTÒRIA: A. Reptes del món actual ● Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. ● Desigualtat i injustícia en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament. ● Diversitat social, cultural i de gènere. Migracions, multiculturalitat i mestissatge en societats obertes. Noves formes d'identificació cultural. B. Societats i territoris ● La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball. Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social.

- Interpretació del territori i del paisatge. De l'èxode rural a la concentració urbana. El repte demogràfic a Espanya i a les Illes Balears. El problema de la despoblació rural i la massificació.

C. Compromís cívic local i global

- Diversitat social i multiculturalitat. Integració i cohesió social.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA:

A. Les llengües i els seus parlants

- Anàlisi de les varietats de la llengua catalana. Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats.
- Diferències entre els trets propis de les varietats geogràfiques i els relatius als sociolectes i els registres.
- Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics.
- Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. Conflicte lingüístic.

B. Comunicació

- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals.
- Alfabetització mediàtica i informacional. Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement.

D. Reflexió sobre la llengua

- Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics.
- Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA:

B. Comunicación.

B.4. Reconocimiento del discurso discursivo de los elementos lingüísticos

- Procedimientos explicativos básicos: la aposición y las oraciones de relativo.
- Mecanismos de cohesión: conectores textuales distributivos, de orden, de contraste, explicación, causa, consecuencia, condición e hipótesis.
- Mecanismos de referencia interna, gramaticales y léxicos (nominalizaciones e hiperónimos de significado abstracto).
- Uso coherente de las formas verbales en los textos. Correlación temporal en la coordinación y subordinación de oraciones, y en los discursos relacionados.
- Corrección lingüística y revisión ortográfica y gramatical de los textos. Uso de diccionarios, manuales de consulta y de correctores ortográficos en soporte analógico o digital.
- Los signos de puntuación con un mecanismo organizador del texto escrito. La seva relación con el significado.

D. Reflexión sobre la lengua

- Diferencias relevantes e intersecciones entre lengua oral y lengua escrita atendiendo a aspectos sintácticos, léxicos y pragmáticos.
- Reconeixement de la llengua com a sistema i de les seves unitats bàsiques tenint en compte los diferentes niveles: el so i sistema d'escriptura, las palabras (forma y significado), la seva organització en el discurs (orden de las palabras, componentes de les oracions o connexió entre los significados).

	• Distinció entre la forma (categoria gramatical) y la funció de los parámetros (funciones sintéticas de la oración simple) y la consolidación de los procedimientos léxicos (afijos) y sintácticos por al canvi de categoria. • Relació entre los esquemas semánticos y sintácticos de la oración simple. Observación y transformación de enunciados de acuerdo con estos temas y usos de la terminología sintética necesaria. • Procedimientos de adquisición y formación de parámetros. Reflexión sobre el lienzo en su significado, las relaciones semánticas entre parámetros y sus valores denotativos y connotativos en función del contexto y la propuesta comunicativa. • Estrategias de progreso autónomo de diccionarios y manuales de gramática para obtener información gramatical básica.
UP10	OBJECTIU MAURITÀNIA GEOGRAFIA I HISTÒRIA A. Reptes del món actual • Objectius de Desenvolupament Sostenible. • Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. • Els avanços tecnològics i la consciència ecosocial. • Societat de la informació: Ús de les tecnologies en el comerç global i els transports. • Estructures econòmiques en el món actual.

- La balearització: Pot relacionar-se amb la importància del comerç i transport per a les Illes Balears, especialment pel seu impacte econòmic i social.

B. Societats i territoris

- Les transformacions científiques i tecnològiques: Canvis tecnològics en el sector del transport i el comerç.
- El naixement de les noves expressions artístiques i culturals.
- Les relacions internacionals i estudi crític i comparatiu de conflictes i violències de la primera meitat del segle XX: El comerç global també es veu afectat per conflictes internacionals.
- La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball: La globalització del comerç i el transport té impactes en la distribució econòmica i el territori.

C. Compromís cívic local i global

- Responsabilitat ecosocial.
- Compromís i acció davant els Objectius del Desenvolupament Sostenible: Accions per mitigar l'impacte ambiental de les xarxes de comerç i transport.
- Implicació en la defensa i protecció del medi ambient: Especialment en el context de les emissions de CO₂ provinents del transport global.

LLENGUA I LITERATURA CATALANA

A. Les llengües i els seus parlants

- Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Això pot relacionar-se amb la forma en què els mitjans de comunicació utilitzen estereotips per influir en la percepció del públic.

B. Comunicació

B.1. Context: components del fet comunicatiu

- Components del fet comunicatiu: Aquest saber bàsic inclou la comprensió dels elements del procés comunicatiu com la formalitat, la distància social i les intencions dels interlocutors, aspectes que són essencials a l'hora d'analitzar els mitjans de comunicació, les entrevistes o els anuncis.

B.2. Els gèneres discursius

- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació: Aquí es poden analitzar els formats i registres que s'utilitzen als mitjans de comunicació i a la publicitat.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: Les entrevistes, tant formals com informals, es poden analitzar com a gèneres discursius específics.

B.3. Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.

- Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics

- Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques (fórmules de confiança i cortesia).

C. Educació literària

- Lectura autònoma i crítica: La comprensió crítica dels textos publicitaris, dels eslògans i del contingut de les plataformes en directe es pot fomentar a través de la lectura activa i reflexiva.

D. Reflexió sobre la llengua

- Diferències rellevants entre llengua oral i escrita: Els mitjans de comunicació, les entrevistes i la publicitat utilitzen una combinació de llengua oral i escrita per transmetre els missatges de manera efectiva, utilitzant els trets propis de cada registre.

LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA

B. Comunicación

B.1. Contexto

- Componentes de la comunicación: grado de formalidad de la situación y carácter público o privado; distancia social entre los interlocutores; propuestas de comunicación e interpretación de intenciones; canal de comunicación i elementos no

	verbales de la comunicació. B.2. Los géneros discursivos • Secuencias textuales básicas, con especial atención a los expositivos y argumentativos. LLENGUA I LITERATURA CASTELLANA B. Comunicación B.1. Context • Componentes de la comunicación: grado de formalidad de la situación y carácter público o privado; distancia social entre los interlocutores; propuestas de comunicación e interpretación de intenciones; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació. B.2. Los géneros discursivos • Secuencias textuales básicas, con especial atención a los expositivos y argumentativos.
INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ	
Es fan servir instruments d'avaluació variats, flexibles i accessibles, i s'incorporen estratègies que permetin involucrar els alumnes en el propi procés d'aprenentatge i ser conscients dels seus guanys: l'autoavaluació, la coavaluació i l'heteroavaluació. TÈCNIQUES DE TREBALL: ▪ OBSERVACIÓ DIRECTA: llistat amb una interpretació dels criteris d'avaluació observables.	

- OBSERVACIÓ INDIRECTA: Treballs de recerca, exposicions, quadern de classe, infografies, reportatges, rúbriques d'autoavaluació i coavaluació.
- ENQUESTES: Qüestionaris.
- TÈCNIQUES D'INTERCANVI ORAL: Entrevistes, exposicions i debats.
- TÈCNIQUES CONVENCIONALS: Exàmens escrits.
- TÈCNIQUES ALTERNATIVES: Bases d'orientació abans de fer tasques avaluable.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES O EXTRAESCOLARS

No es faran activitats complementàries ni extraescolars.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Vegeu els *Criteris d'avaluació i qualificació* de l'assignatura, inclosa en la Concreció Curricular i publicada a la pàgina web del centre.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

Partint de la idea que no hi ha un únic tipus d'alumne, sinó una gran diversitat de formes d'aprendre, a l'IES Baltasar Porcel proposam dissenyar les situacions d'aprenentatge i les unitats de programació pensant en aquesta diversitat, en lloc d'adaptar-les després per a casos concrets. Ens basam, doncs, en el Disseny Universal de l'Aprenentatge (DUA), que és un enfocament educatiu que té com a objectiu garantir que tots els alumnes puguin aprendre de manera efectiva, independentment de les seves diferències, capacitats o necessitats.

ELEMENTS TRANSVERSALS

Des de la matèria d'Àmbit Sociolingüístic treballarem valors com la convivència, la tolerància, el respecte per les persones i el medi ambient, la cultura i la diversitat.